

ПЕДАГОГІЧНІ КАДРИ

ОРГАН ПАРТБЮРО, КОМІТЕТУ ЛКСМУ, ПРОФКОМУ,
МІСЦЕВОМУ ТА РЕКТОРАТУ КИЇВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ ІМЕНІ О. М. ГОРЬКОГО

Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

Рік видання 9-й.

№ 23 (266)

ЧЕТВЕР

24

ВЕРЕСНЯ

1964 року

Ціна 1 коп.

ПЕДАГОГИ ПРАЦЮВАТИ ВМІЮТЬ

Сірою, довжелезною стрічкою в'ється дорога, обшита сотнями автомашин. Ось вона повернула ліворуч і в долині сховалася за лісосмугою. Ми ідемо в село Волошинівку. Ось ми і на крутосхилі, обрамленому далеким сосновим лісом. Тут розмістилося поле відділку радгоспу «Червона зірка», де працюють студенти педагогічного факультету. Це за 40 кілометрів від Переяслав-Хмельницького.

Пови розмовляємо з хлопцями. Підійшли дівчата, які поверталися з овочевих плантацій на обід. Ідемо в село разом. Там керуючий відділком розповів нам, що найдружнішою є п'ятірка хлопців у складі П. Засухи, В. Чумака, Г. Максимова, А. Ромашка, С. Цимбала. Їх щоденний виробіток — півтори дві норми, 75—80 тонн силосу припадає на кожного в день. На сьогодні хлопці заготовили понад 1000 тонн.

МОЛОДА, ЗАТЕ ЗАВЗЯТА

Ось і наші знайомі. Це дефектологи. Дівчата збирають овочі.

— Хто ж у вас керівником?

— Валя, наша Валя Потапова!

— Така молода?! Вправляється?

— То нічого, що молода, зате завзята.

Обступають, раді кожній новині із сусідніх колгоспів, беруть у нас газети. А ось підходить і Валя. Невисока, струнка,

енергійна, завжди, як кажуть дівчата, в своїх «овочевих» клопотах. Головне в її роботі — це власний приклад. Недаремно бригада вибирає щоденно 3,5—4 тони овочів — в основному помідорів. Працювали деякий час і на цукрових плантаціях, де теж перевиконували денну норму.

ПРАЦЕЮ МИ ЗДРУЖЕНІ

Ми в дефектологів. Бригадир високої думки про всю групу студентів, які працюють тут. Дружні, як одна сім'я, вони такі завзяті до роботи, що не легко виділити кращик. Як не пишати такими студентами, як В. Чепель, Р. Мішура, Л. Собченко, А. Бобровська, Л. Коберник, А. Бендик, Г. Темченко, М. Коринник, Р. Макаренко, які не тільки відмінно працюють у полі, але й беруть активну участь у художній самодіяльності. Важливо, що дівчата з великою повагою говорять і про хлопців факультету — А. Янківського, С. Тишу-

на, С. Гладкого, які вантажать, сортують і відправляють овочі на приймальний пункт.

ВЕЧІР НА ЗЕМЛЮ СПАДАЄ

У клубі села світло, затишно, святково. Збираються студенти. А назустріч їм ліне ніжна мелодія «Не шуми, калинонько». Серед дівчачих голосів виділяється дзвінке сопрано Валентини Кисельової. Вона разом із

К. Лакізою, З. Петровською, Р. Білан, Л. Собченко, Р. Мішурою, А. Янківським, Л. Коберник проводить репетицію концерту. Жалкують вони, що нема баяніста. Адже незабаром розпочнуться перші звіти перед населенням — концерти, вечори. Так хотілось би, щоб було якнайкраще, щоб залишити після себе тут добрі спогади.

Малюнки і текст
М. Гуменюка.

ВІТАЄМО, БАЖАЄМО, РАДИМО!

(ГУМОРЕСКА)

Отже, ви — студенти!

Вітаємо, поздоровляємо і бажемо!

Ви — щасливі люди. Бо студентське життя — це безкінечна весна, суцільна веселість і, взагалі, свято.

Скільки нового, дивного, цікавого вас чекає! Скільки буде першовідкриттів, скільки таємниць припасли для вас книги «Старослов'янська мова», «Матаналіз», «Історична грамати́ка», «Вища алгебра»...

Доведеться і недоспати, та розгадувати оті таємниці. Особливо перед сесіями. А втім, поняття «сесія» теж для вас туманне. І семінар, і залік, і «хвіст», і деканат і таке інше, взяте з вузівської термінології, для вас — фата моргана. Спробуємо, як старшокурсники, люди з досвідом, в порядку шефства «прописати» рецепти, дати вам декілька порад.

Між іншим, студентів за характером і ставленням до науки ділять на дві групи: студенти нормальні і студенти ненормальні. Отже...

РАНОК. Студент нормальний встає за 15 хвилин до початку лекцій. Встигає: вмитися, одягтися, забігти в буфет, домчати в інститут, потрапити на заняття. Можливе і допустиме при цьому пропущення першої пари. Нормальне явище. (Зрозуміло, не для викладача). Ненормальний студент прокидається за годину-півтори. Займається гімнастикою, спокійно снідає, прогулюється по вулиці, дихає здоровим ранковим повітрям.

ЛЕКЦІЯ. Нормальний: читає книжку, пише листи, вищипує брови (дівчата), складає вірші, дивиться у вікно, розповідає сусідові анекдот, розгадує ребус, епить і т. д. Все робить, тільки не слухає лекцію. «Змивається» десь з другої пари. Непосидючий, бісів син (чи дочка). Ненормальний: уважно слухає, ретельно конспектує і навіть дає викладачеві запитання. В ім'я здобуття знань висиджує всі три пари. Дивак!

ВІЛЬНИЙ ЧАС. Самі навчанняся проводити. Основне при

цьому — що можна зробити сьогодні, не відкладаючи на післязавтра чи неділю.

СЕСІЯ: Нормальний: пише «шпаргалки», гарячково перелистує книжку («і цього не знаю, і про це вперше чу!»), нахапується всього потрішечки, верхків. «Якось пронесе. Викручує» — молитва для самозаспокоєння. Буває: залік складає сім разів, екзамен — двічі. В цей період — постійний супутник екзаменатора (не подумайте, що надто дивний) і дуже частий відвідувач деканату. Там присягається: «В наступному семестрі буду працювати, як раб, як від, тільки...». Бувають «хвости». Запевняємо — не «жар-птиці», а «прощай, мила стипендія». Ненормальний: повторює спокійно, складає екзамен успішно. Ніяких драм, ніяких трагедій.

КАНИКУЛИ. Ненормальний везе додому залковку, щоб показати своїм, а нормальний «забуває» і жаліється батькам, що в Києві «продукти страшенно дорогі» і «стипендії абсолютно не вистачає».

...Дивіться, любі друзі, ви не маленькі!

Думку старшокурсників висловив

А. ГУСАК.

«Нормальний» студент після екзаменів.

РІВНЯЙТЕСЯ НА НИХ

М. Герасимова, Г. Любенко, студенти 1 курсу російського відділу. На збиранні картоплі виконують норму на 150 процентів.

А. Аржанова, М. Горовий, О. Перепадченко, Л. Власова, К. Сидоряна, Г. Викоріз, студенти 1 курсу фізико-математичного факультету. На копанні, сортуванні і відвантаженні картоплі перевиконують норму вдвічі.

С. Цюрупа, Н. Коцюба, Р. Жеребець, В. Даденко, першокурсники українського відділу. На збиранні яблун щодня тільки серед передових.

В. Ганнш, Н. Гоц, Л. Кучеренко, В. Кобзар, Н. Тараненко, С. Мельник, студенти педагогічного факультету. Показують приклад на збиранні овочів, перевиконуючи норму вдвічі.

ЗБИРАЮТЬ БУРЯКИ

Добре працюють першокурсники дефектологічного факультету (керівник Є. Білевич). Вони збирають столові буряки. Особливо відзначилися при цьому дівчата Н. Гриша, В. Козак, Г. Борок, О. Ляшенко, В. Свищаренко. Раніше вони збирали кукурудзу, а тепер звикли до нового виду роботи, перевиконують норму в півтора рази. Разом з тим, студенти ведуть значну громадську роботу. Так, вони провели вечір-концерт, на якому з доповіддю про 100-річчя з дня заснування І Інтернаціоналу виступила студентка В. Гулак.

ЛЮДЯНИСТЬ

«Хто щасливий?? Той, хто дає багато, а бере найменше. На чітх слідах виростають найкращі квітки, хто по своїй дорозі розкидає для вжитку всіх самоцвіти.

Як? Чи навіть тоді, коли ті квіти виростають з крові серця його, що зрошує землю, і навіть тоді, коли ті самоцвіти — лише стверділі слюзи, що поливають дорогу життя?

І навіть тоді...
Хто ж той нещасливий? Хто ж той бідний багач?

Поет.
Ці слова, це поетичне визначення смислу життя митця були творчим кредо і самого Коцюбинського — одного з найславніших наших письменників, одного з предтеч нової, соціалістичної культури. Жити для людей, творити скарби і роздавати їх іншим, а, отже, й дарувати їм самого себе, свій розум, тепло свого серця, залишитися навечно в пам'яті людській — в цьому справжній гуманізм, найтісніший зв'язок митця з народом. Саме тому Коцюбинський і постає перед нами як наш сучасник — живий, близький і зрозумілий шукач всього прекрасного в людині, поет громадського, революційного подвигу.

Коцюбинського заслужено вва-

жають майстром, що віртуозно володіє формою. Вона в нього справді досконала, справді прекрасна, позначена печаттю тієї здорової краси, яка засвідчує глибоке знання життя, вміння психологічно тонко розкрити внутрішній світ людини. Нас чарує багата, соковита, яскрава мова його творів, нас полонить правда життя, майстерно передана митцем.

Коцюбинський — письменник широкої соціальної проблематики. Його творам завжди властива чітка і гостра ідея. Але ця ідея ніколи не припишена зовні, не нав'язується прямолінійно; вона всотується в кожну клітину зображення, впливає з розвитку подій і характерів, втілюється в самій поетиці, а, отже, й стає по-справжньому художньою. Недаремно Іван Франко зазначав, що новели Коцюбинського дають «високе естетичне вдоволення, як твори справжнього таланту й як впливи симпатичної і високо розвиненої душі».

Барвіста живописність, акварельна легкість малюнка, музичальність фрази, проникнення в найпотаємніші рухи душі героя — всі ці новітні надбання літературної техніки чи не найповніше виявилися в прозі Коцюбинського, в його творчих шуканнях. І важ-

ливо, що митець все це здійснив край економними словесними засобами. Це та стислість, той лаконізм, які справедливо вважаються ознаками справжнього таланту.

Художня майстерність автора «Фата Моргана», «Сміху», «Персона грата», «Інтермеццо», «Тіней забутих предків» забезпечила йому славу не тільки на рідній землі, а й далеко за її межами. Ще за життя Коцюбинський став широко відомим письменником як в усій Росії, так і на Заході. Його твори перекладалися багатьма європейськими мовами, критичні відгуки про письменника з'являються в російській, німецькій, польській, чеській, сербській, шведській пресі.

Творчість Коцюбинського — не тільки предмет нашої гордості, не тільки свідчення зрілості української прози, а й та вершина, до якої прямують і наші радянські художники, уже озброєні, розуміється, новим світоглядом. Коцюбинський і зараз «залишається для нас, українських радянських літераторів, достойним взірцем. Ми вчимося у нього високої майстерності, творчої вимогливості, гарячої любові до свого народу» (О. Гончар).

Таким височить над Україною, над світом Коцюбинський.

П. ХРОПКО.

СТОРІНКИ ВЕЛИКОГО ЖИТТЯ

Людина, що жила тут, дуже любила квіти. Вона часто чула запах чебрецю навіть там, де його не було. Людини вже давно немає в живих, але все тут нагадує про неї. Біля входу на подвір'я виструнчилися чотири липи, над стежиною, що веде до ганку, — висока, міцна ялина. Півстолітні яблуні та груші, бузкова альтанка, грецькі горіхи. Навкруги привітного будиночка полум'яються квіти: червоні, мов жар, маки, блідо-рожеві мальви, гордовиті жоржини. А он розкинули темно-зелене листя могутні агави. Дивився на них і пригадуються поетичні слова: «Бо така таємниця агави: вона цвіте, щоб умерти, і умирає, щоб цвісти».

Це — садиба великого українського письменника Михайла Михайловича Коцюбинського, де він прожив понад п'ятнадцять років. Тепер тут, в одноповерховому дерев'яному будинку на одній із затишних вулиць стародавнього Чернігова, міститься державний літературно-меморіальний музей письменника. Особливо людно в будинку у ці дні. Тисячі відвідувачів з усіх куточків Радянського Союзу та з-за кордону приїждять сюди, щоб віддати шану письменникові, який все життя і творчість присвятив боротьбі за світле майбутнє трудового народу.

Музей-будинок М. М. Коцюбинського складається з кабінету-вітальні, ідальні та спочивальні. Ось робоче місце письменника: письмовий стіл з чорним приладдям, крісло, книжкові шафи, особиста бібліотека. Тут написано «Інтермеццо», «Дорогою ціною», «Цвіт яблуні», «Фата Моргана». На стінах картини, портрети, фото. Серед них — написаний з натури портрет М. Коцюбинського роботи художника М. Жука, портрет Т. Шевченка. Привертає

увагу фото Горького з написом: «Михайлу Михайловичу Коцюбинському с крпким чувством любви и уважения. М. Горький». Тут, у вітальні бували композитор М. Лисенко, актори О. Мишуга, М. Дейша-Сіоніцька, письменники В. Самійленко, Б. Грінченко, М. Вороний і ін.

У кожній кімнаті зразки народної творчості, які збирав М. Коцюбинський. Крелевська скатертину та рушники, різнокольорові плахти, молдавська дерев'яна баклажка, гуцульські миски та торба-кайстра, топирець. А ось і ідальня, де відбувалися літературні «суботи», на які збиралася творча молодь.

Багато в музеї цінних документів, які розповідають про творчі зв'язки, тісну дружбу М. Коцюбинського з прогресивними діячами культури. Дуже цікавий знімок, де бачимо Коцюбинського разом з Лесею Українкою, В. Стефанюком, О. Пчілкою, М. Старицьким, В. Самійленком, Г. Хоткевичем. Зберігаються прижиттєві рецензії на творчість письменника, вміщені в англійських, французьких та інших європейських газетах, фотокопії листів письменника до Альфреда Енсена — перекладача творів М. Коцюбинського шведською мовою, який приїздив до Чернігова в 1909 році.

Кілька років тому на садибі збудовано нове приміщення, де розміщено літературну експозицію музею. У першому залі експонуються твори Коцюбинського, починаючи з першого вірша «Наша хатка», надрукованому в журналі «Дзвінок» за 1890 рік, і до сьогочасних видань. Понад 200 книжок, подарованих письменникові, з автографами М. Горького, В. Короленка, І. Франка, Панаса Мирного, І. Буніна, І. Нечуя-Левицького і ін. Матеріали трьох наступних залів розповідають про

життя, творчість і громадсько-політичну діяльність М. Коцюбинського. «М. М. Коцюбинський і сучасність» — такий розділ висвітлено у п'ятому залі, де охоплено період від Жовтня до наших днів. Стенди розповідають про сучасне життя колгоспників села Виховців, звідки письменник взяв прообрази для повісті «Фата Моргана». І пригадуються слова Михайла Михайловича: «Воно прийде, те нове життя, прийде у світ нове добро, треба тільки розбити тверду скалу неправди і пробитись до світла, хоч би довелося вкрити кістками шлях до нового життя».

Збулися сподівання письменника. Численні вдячні записи у «Книзі відгуків» розповідають про це, свідчать про велику любов до письменника-борця.

В. ЧУХЛІБ.

Нам уже не вперше працювати на сільськогосподарських роботах. У цьому році ми прибули у радгосп «Дударківський» на Київщині. З першого ж дня активно включилися в роботу по збиранню помідорів, перебиранню, сортуванню і відправці в місто картоплі. Умови для нашої роботи і відпочинку створені нормальні. Нас добре прийняли, розмістили в гуртожитках, по хатах робітників. Студенти забезпечені висококалорійною, різноманітною їжею. Про це подбало керівництво радгоспу на чолі з директором О. Нікуліним. На турботу про нас студенти відповідають високими показниками у праці. Запитайте, будь ласка, у нашого бригадира І. Прудкіна, хто краще працює, і він не зразу відповість. Справа в тому, що дійсно важко відрізнити кращих і найкращих — всі працюють чудово. І все ж таки хочеться особливо виділи-

ти З. Антоненку, В. Семенюк, Н. Цибенку, а також Л. Дрозд, яка, крім роботи в полі, ще й готує чудові обіди. А Л. Головаченко встигає не тільки виконати дві норми в полі, але й допомагає дояркам на фермі. Ми створили дві бригади, кожна по чотири особи, які увечері вантажать зібрані за день помідори і картоплю. На комсомольських зборах груп, які відбулися нещодавно, ми вирішили 18 вересня працювати у фонд Всесвітнього Форуму молоді і студентів, який відбувається в Москві. Нас підтримали студенти 1 курсу нашого факультету, 1 і 2 курсів — дефектологічного, 1 — фізико-математичного. Проводимо також вечори відпочинку, концерти. Вони проходять з участю радгоспної молоді.

Т. ТУРАВЄВА,
студентка 3 курсу педагогічного факультету.

СТАРА НОРМА — НЕ МЕЖА

Звітка про денну норму збору моркви (не менше двох центнерів) у радгоспі «Ленінська іскра» неабияк здивувала студентів 3 курсу російського відділу. А після виміру пересічної врожайності з гектара виявилось, що нормою виробітку за день мають стати не два, а три центнери — врожай багатий, його треба зняти без втрат і в стислі строки. Дехто скептично поставився до можливостей виконання такої норми. Проте час показав, що вони неправильно оцінили свої сили і можливості. Чотири ланки, очолювані тт. Вітюк, Пивоваровою, Курочкіною, Савенком, довели це на ділі. І якщо в перші дні наші передовики збирали по 4 центнери моркви, то вже через тиждень їх виробіток збільшився до 5 і навіть 6 ц. Скоро дві норми стали пересічною нормою на день для «шефів» (так іменують наших студентів у радгоспі). Особливо помітні результати у бригаді «Вітоківців» (Голик, В. Ільїна, Войнелович, Загра-

нична), які зараз збирають по 30 верейок на кожного, тобто по 8—9 ц. За ними сміливо крокує ланка Пивоварової у складі Кулінич, Роматенко, Л. Ільїної і ін. Окремі рекорди встановила і ланка, яку очолює Курочкіна.

Відстаючих серед працюючої з'єднаної групи студентів майже не було, про що свідчить зроблений грошовий розрахунок на заробітну плату за 8 днів (з четвертого по одинадцять вересня). Він становив у середньому 21 карбованець на студента.

Хто порушував дисципліну (а такі поодинокі випадки були), колективом всієї групи давалася рішуча відсіч. Третій курс російського відділу особливо поріднився з місцевим населенням після того, як їх силами було дано для працівників радгоспу і трудящих сусіднього села два концерти.

В. РІНБЕРГ,
керівник групи.

На фото: дочка письменника Ірина Коцюбинська розповідає піонерам про свого батька.